

non habeat curiam ea civitas, alia curia provinciae, quae maxime indiget curiali accipiet illum in posterum curiae cum suis facultatibus servitutum: si vero facultates non habet, officialis in posterum fiat provincialis officii pro eo, quod ante fuit sacratus, et eam ob rem quod Dei officium dereliquit, erit officialis, provincialis, hanc sibi turpitudinem pro pristino honore imponens.

§ 5. Haec igitur omnia sancimus in hac quidem felici civitate tuam custodire sanctitatem, et singularum ecclesiarum defensores et aëconomos quibus cura erit haec inquirere, et denunciare, et convitos privare datæ eis, a sanctis ecclesiis annonæ erogatione: in provinciis autem, qui sub tua ordinati sunt beatitudine, Deo amatissimi metropolitæ; ad hæc etiam, qui illis subsint religiosissimis episcopis, et eorum ecclesiæ dicit et aëkonomi et ipsi ad eundem modum qui prædictus est, re utentes, et sacram venerationem undique irreprehensibilem et inculpabilem custodientes, conservabunt quidem ista: ut et gloriosissimi sacrorum nostrorum prætoriorum præfeti (dicimus autem Orientis cum subditis gentibus eorum jurisdictioni, item Illyrici, atque etiam Afrorum præsidentes diocesis) et parentia eis officia et clarissimi provinciarum præsides et civitatum defensores: ipsi quidem, qui maximos magistratus gerunt indignationem nostram subverentes, officia autem non obscendantia ipsis decem auri librarum expertura penam: præsidem vero provinciales majores pariter et minores, et obtemperantia ipsis officia et in super civitatum defensores quinque auri librarum penam metuens, si hæc cognoscentes, non adnunciaverint et ipsi sacerdotibus, (id est, aut Deo amabilibus episcopis, aut sanctissimis metropolitæ, aut uniuscujusque dioceseos sanctissimis patriarchis, secundum suam cuique regionem, ut ipsi hæc intelligentes, secundum quod antea definitum est, omnibus se opponant et resistent) et postquam ab eis, is qui harum rerum convictus fuerit, depositus fuerit non curiæ civitatis⁶⁷ aut officio eum tradi curaverit: et gloriosissimus præfectus hujus felicitatis civitatis hæc custodiet, siquidem in hac peccetur regia nostra civitate, una cum obediente ipsi officio, ipse quidem indignationem nostram subveritus, ipsius autem officium decem librarum auri metuens penam.

§ 6. Verum ista quidem nos legislationis modo confecimus. Illud vero in confesso est: quia nobis quidem consecrata sunt Deo pro sacerdotum ipsius honestate. Si vero ipsi transgressi fuerint ea, quæ sunt ordinata, et dissimulent, et non vindicent: sed quadam videlicet humanitate non laudabili capti fuerint, præter cælestes pœnas habebunt et illinc condemnationem quæ illis in ipso Dei representabitur tribunali, quæ indecentem dissimulationem arguet et vindicabit. Si vero et aliquis civilium magistratum majorum, aut minorum officialium, aut defensorum, aut cum hæc didicerit, non judicaverit, aut cum vindicare liceret, neglexerit, aut rem mercede proderit, sciat, quod præter interminatas a nobis pœnas habebit et a maximo Deo nostro pœnam sequentem, et obnoxius erit execrationibus omnibus, quæ sacris continentur libris. — § 7. Sicut autem hæc nobis ob nihil aliud, quam ob Domini sancta sunt cultum, sic et hoc addimus, ut inquisitiones cum summa diligentia fiant, et ne quis calumniator insurgat in aliquo aut falso accusaturus, aut falsum testimonium laturus his de rebus: sicut enim sacerdotibus, si quid tale egerint, tales imposuimus pœnas, ita et his, qui calumniari ipsos tentarint, ex cælo et legibus nostris pœnas imminere volumus, si accusatione cæpta, seu adnunciatione aut persequi noluerint, aut perseverare in hujusmodi accusationibus non quiverint. — Dat. pr. non. nov. CP. JUSTINIANO P. P. A. 4 et PAULINO V. C. CONSS. 534.

TIT. V.

DE HÆRETICIS ET MANICHEIS ET SAMARITIS².

1. Impp. CONSTANTIN. [CONSTANTIUS ET CONSTANS] ad Dracilianum [præf. urbi.]

Privilegia³, quæ contemplatione religionis indulta sunt, catholice tantum legis observatoribus prodesse oportet. Hæreticos non solum ab his privilegiis alienos esse volumus, sed etiam diversis muneribus constringi et subijci⁴: P. P. kalend. septemb. *Generasto*, CONSTANTINO A. 7 et CONSTANTIO CONSS. 526.

IR. AUTHENT. de privileg. dot. hæ mul., § quia enim dedimus, coll. 8, tit. 10, al. 5, seu Novell. 119, cap. 1.

Item privilegium⁵ dotis, quo mulier creditoribus tempore prioribus anteponiatur, nec non de tacitis hypothecis, et alia omnia mulieribus a

67. 24, supr. h. l.
Tit. V. — 1. N. 42, N. 45, N. 109, N. 152. — 2. N. 45, N. 129, N. 144. — 3. N. 109, c. 1.
— 4. N. 45, princ. — 5. L. 12, infr. qui potiores. — 6. N. 109. — 7. L. 8, infr. de malef. et mathem. — 8. L. 12, in pr. infr. 6. t.; N. 109, in pr. vers. hæreticos. — 9. L. 2, supr. de summa

lege data, clauduntur⁶ his, quæ catholicam non participant communionem.

2. Impp. GRAT., VALENTIN. et THEOD. AAA. ad Hesperium PF. P.

Omnes vetitæ legibus divinis et imperialibus constitutionibus hæreses perpetuo quiescant. Nemo ulterius conetur, quæ repererit profana præcepta vel docere, vel discere⁷: nec antistites eorundem audeant fidem insinuare, quam non habent: nec ministros creare, qui non sunt. Nec per conniventiam judicantium, omniumque quibus per constitutiones paternas super hoc cura mandata est, ejusmodi audacia negligatur, et crescat. — § 1. *Hæreticorum* autem vocabulo continentur, et latis adversus eos sanctionibus succumbere debent, qui⁸ vel levi argumento [a] judicio catholice religionis, et tramite detecti fuerint deviare. — Dat. 3 non. August. *Mediolani*, AVONIO et OLYBIO CONSS. 572.

3. Impp. ARCAD. et HONOR. AA. Clearcho præfecto urbi.

Cuncti hæretici proculdubio noverint omnia sibi loca⁹ adimenda esse: sive sub *ecclesiarum* nomine teneantur, sive *diaconica* appellentur, vel etiam *decanica*: sive in privatis ædibus, vel locis hujusmodi cætibus copiam præbere videantur: his ædibus, vel locis privatis, ecclesiæ catholice vindicandis. — § 1. Ad hoc interdicitur his omnibus, ad litanias faciendas nocte, vel die prophanis coire conventibus: statuta videlicet condemnatione centum librarum auri contra officium sublimitatis tuæ: vel [præsedale, quinquaginta,] si quid hujusmodi fieri vel in publico, vel in privatis ædibus concedatur. — Dat. 5 non. Martii ARCADIO 4 et HONORIO 3 AA. CONSS. 596.

4. *Idem*, et THEOD. AAA. ad senatorem P. urb.

Manichæos seu Manichæas vel Donatistas meritissima severitate persequimur. Huic itaque hominum generi nihil ex moribus: nihil ex legibus commune sit cum cæteris. — § 1. Ac primum quidem volumus esse publicum crimen: quia quod in religionem divinam committitur in omnium fertur injuriam: quos honorum etiam [omnium] publicatione¹⁰ persequimur. — § 2. Ipsos quoque volumus amoveri ab omni liberalitate et successione quolibet titulo veniente. — § 3. Præterea non donandi, non emendi, non vendendi, non postremo contrahendi cuiquam convicto relinquimus facultatem. — § 4. In mortem quoque inquisitio extendatur: nam si in criminibus majestatis¹¹ licet memoriam accusare defuncti, non immerito et hic debet subire tale iudicium. — § 5. Ergo et suprema illius scriptura irrita sit: sive testamento, sive codicillo, sive epistola¹²: sive quolibet alio genere reliquerit voluntatem, qui Manichæus fuisse convincitur. — § 6. Sed nec filios heredes eis existere, aut adire permitimus, nisi a paterna pravitate discesserint: delicti enim veniam penitentibus¹³ damus. — § 7. In eos etiam auctoritatis nostræ aculei dirigantur, qui eos domibus suis damnanda provisione defendunt. — § 8. Servos insuper extra noxam esse volumus: si dominum sacrilegum evitantes, ad ecclesiam catholicam servitio¹⁴ fidelio transierint. — Dat. 8 kal. Mart. *Romæ*, HONORIO 7 et THEODOSIO 2 AA. CONSS. 407.

Nova constitutio FRIDERICI imperatoris de statu et consuet., § si vero dominus, collat. 10, constitut. fin.

Si vero dominus temporalis requisitus et admonitus ab ecclesia terram suam purgare neglexerit ab hæretica pravitate, post annum a tempore monitionis elapsum, terram ipsius exponimus catholicis occupandam: qui eam exterminatis hæreticis absque ulla contradictione possideant, et in fidei puritate conservent: salvo jure domini principalis dummodo super hoc nullum præstet obstaculum, nec aliquod impedimentum opponat. Eadem nihilominus lege observata contra eos, qui non habent domos principales.

Nova constitutio FRIDERICI imp. de statu et consuet., § credentes, collat. 10, const. fin.

Credentes præterea receptatores, defensores et fautores hæreticorum damnamus, firmiter statuente, ut si postquam quilibet talium fuerit excommunicatione notatus, satisfacere contempserit intra annum, ex tunc ipso jure sit infamis, nec ad publica officia, seu consilia, vel ad eligendum aliquos adhibeatur, neque ad testimonium admittatur. Sit etiam intestabilis, ut nec testandi liberam habeat facultatem, nec ad hereditatis successionem accedat. Nullus præterea ei super quocunque negotio, sed ipse aliis respondere cogatur. Quod si forte iudex extiterit: ejus sententia nullam obtineat firmitatem, nec cause aliquæ ad ejus audientiam perferantur. Si vero fuerit advocatus: ejus parocinium nullatenus admittatur. Si tabellio: instrumenta per ipsum

Tripl. L. 15, supr. de episcop. et cler.: L. 5, infr. de his qui ad eccles.: N. 57, vers. nulla: N. 151, c. 14; N. 152: L. 1, 2, 1, D. de collig. — 10. *Excip.* L. 15, infr. h. t. — 11. L. ult. infr. ad leg. Jul. majest. — 12. L. ult. infr. famul. eretic. — 13. *Immo vide* L. 3, vers. sed nec. infr. de apostat. — 14. *Infr.* tot. tit. ne christian. mancip.

C

- de Caducis tollendis. pag. 432. lib. 6. tit. 51.
de Calumniatoribus. 620. * 9. 46.
de Canone frumentario Urbis Romæ. 684. * 11. 22.
—— largitionalium titular. 641. * 10. 23.
de Capiendis et distrahendis pignoribus. 640. * 10. 24.
de Capitatione civium. 698. * 11. 48.
de Carboniano Edicto. 377. * 6. 17.
de Castrensiensis et ministerianis. 731. * 12. 26.
de Castrensi omnium Palatin. peculio. 737. * 12. 51.
—— peculio milit. et Præf. 745. * 12. 37.
de Censibus et Censitoribus. 701. * 11. 57.
de Classicis. 682. * 11. 12.
de Codicillis. 411. * 6. 36.
de Cohortalibus, Principibus. 759. * 12. 58.
de Collationibus. 578. * 6. 20.
de Collatione æris. 645. * 10. 29.
—— donatorum. 644. * 10. 28.
—— fundorum fiscalium. 713. * 11. 73.
—— fundorum patrimonial. 708. * 11. 64.
de Collegiatis et chartopratibus. 685. * 11. 17.
de Collusione detegenda. 475. * 7. 20.
de Colonis Illyricianis. 699. * 11. 52.
—— Palestinis. 699. * 11. 50.
—— Thracensibus. 699. * 11. 51.
de Comitibus Consistorianis. 721. * 12. 10.
—— et Archiatris. 722. * 12. 13.
—— et Tribunis scholarum. 721. * 12. 11.
—— qui Provincias regunt. 722. * 12. 14.
—— rei militaris. 721. * 12. 12.
de Commeatu. 750. * 12. 43.
de Commercis et mercatoribus. 275. * 4. 65.
Comminationes, Epistolæ, Programm. 500. * 7. 8.
de Commodato. 254. * 4. 25.
Communia de legatis et fideicom. 425. * 6. 45.
—— de manumissionibus. 466. * 7. 15.
—— de successionibus. 444. * 6. 59.
—— de usucapionibus. 477. * 7. 30.
—— utriusque iudicii. 202. * 5. 38.
Communi dividendo. 201. * 5. 37.
de Comuni servo manumisso. 460. * 7. 7.
de Communium rerum alienatione. 208. * 4. 82.
de Compensationibus. 247. * 4. 31.
de Concubinibus. 325. * 5. 26.
de Conditione ex lege. 217. * 4. 9.
—— furtiva. 216. * 4. 8.
—— indebiti. 213. * 4. 5.
—— ob causam datorum. 215. * 4. 6.
—— ob turpem causam. 216. * 4. 7.
de Conductoribus et procur. 715. * 11. 71.
de Consulibus et non spargendis. 717. * 12. 3.
de Cupressis ex luco daphnensi. 714. * 11. 77.
de Curiosis et stationariis. 731. * 12. 25.
de Cursu publico et angariis. 735. * 12. 51.

C

- de Caducis tollendis. pag. 432. lib. 6. tit. 81.
 de Calumniatoribus. 620. * 9. 46.
 de Canone frumentario Urbis Romæ. 684. * 11. 22.
 ——— largitionum titulos. 641. * 10. 23.
 de Capiendis et distrahendis pignoribus. 640. * 10. 31.
 de Capitatione civium. 698. * 11. 48.
 de Carboniano Edicto. 377. * 6. 17.
 de Castrensiensis et ministerianis. 731. * 12. 26.
 de Castrensi omnium Palatin. peculio. 737. * 12. 31.
 ——— peculio milit. et Præfect. 743. * 12. 37.
 de Censibus et Censitoribus. 701. * 11. 57.
 de Classicis. 682. * 11. 12.
 de Codicillis. 411. * 6. 36.
 de Cohortalibus, Principibus. 759. * 12. 58.
 de Collationibus. 578. * 6. 20.
 de Collatione æris. 645. * 10. 29.
 ——— donatorum. 644. * 10. 28.
 ——— fundorum fiscalium. 713. * 11. 73.
 ——— fundorum patrimonial. 708. * 11. 64.
 de Collegiatis et chartopratis. 685. * 11. 17.
 de Collusione detegenda. 475. * 7. 20.
 de Colonis Illyricianis. 699. * 11. 52.
 ——— Palestinis. 699. * 11. 50.
 ——— Thracensibus. 699. * 11. 51.
 de Comitibus Consistorianis. 721. * 12. 10.
 ——— et Archiatris. 722. * 12. 13.
 ——— et Tribunis scholarum. 721. * 12. 11.
 ——— qui Provincias regunt. 722. * 12. 14.
 ——— rei militaris. 721. * 12. 12.
 de Commeatu. 750. * 12. 43.
 de Commercii et mercatoribus. 275. * 4. 63.
 Comminationes, Epistolas, Programm. 500. * 7. 3.
 de Commodato. 254. * 4. 23.
 Communia de legatis et fideicomm. 423. * 6. 43.
 ——— de manumissionibus. 466. * 7. 15.
 ——— de successioneibus. 444. * 6. 59.
 ——— de usucapionibus. 477. * 7. 30.
 ——— utriusque iudicii. 202. * 3. 38.
 Comuni dividendo. 201. * 3. 37.
 de Comuni servo manumisso. 460. * 7. 7.
 de Communium rerum alienatione. 268. * 4. 82.
 de Compensationibus. 247. * 4. 31.
 de Concubinibus. 323. * 5. 26.
 de Conditione ex lege. 217. * 4. 9.
 ——— furtiva. 216. * 4. 8.
 ——— indebiti. 213. * 4. 5.
 ——— ob causam datorum. 215. * 4. 6.
 ——— ob turpem causam. 216. * 4. 7.
 de Conductoribus et procur. 713. * 11. 71.
 de Consulibus et non spargendis. 717. * 12. 3.
 de Cupressis ex luco daphnensi. 714. * 11. 77.
 de Curiosis et stationariis. 731. * 12. 23.
 de Cursu publico et angariis. 735. * 12. 51.

confecta nullius penitus momenti censeantur. Ne hæretici in loco romano conveniendi morandive facultatem habeant. De Manichæis pellendis, et ultimo supplicio tradendis. Confirmatio legum contra hæreticos latorum. De donationibus. De ultimis voluntatibus. De ædificiis. De procuratore. De auxilio civili, militari, curiarum, defensorum, iudicum. De militia, et variis pœnis. De beneficio adversus leges impetrao.

5. Imp. THEOD. et VALENTINIANUS C. Florentio P. P.

Ariani, et Macedoniani Pneumatomachi, Apollinariani, Novatiani, seu Sebatiiani, Eunomiani, Tetradite, seu Tessarescædecadite, Valentiniiani, Pauliani, Papienistæ, Montanistæ, seu Priscillianistæ, vel Phryges, vel Pepuzitæ, Marcionistæ, Borboritæ, Messaliani, Euchitæ, sive Enthousiastæ, Donatistæ¹⁵, Audiani, Hydroparastatæ, Tascodrogitæ, Batrachitæ, Hermogeniani, Photiniani, Pauliniani, Marcelliani, Ophitæ, Encratistæ, Carpocratitæ, Saccophori, et qui ad imam usque scelerum nequitiam pervenerunt Manichæi, nusquam in romanum locum conveniendi morandique habeant facultatem: Manichæis etiam de civitatibus pellendis, et ultimo supplicio tradendis: quoniam his nihil relinquendum loci est, in quo ipsis etiam elementis fiat injuria. Cunctis quoque legibus quæ contra eos ceterosque, qui nostræ fidei refragantur, olim diversisque temporibus latæ sunt, semper viridi observantia valituris, sive de donationibus in hæreticorum conventicula (quæ ipsi audacter ecclesias nuncupare conantur) factis, sive ex ultima voluntate rebus qualitercunque relictis, sive de privatis ædificiis, in quæ domino permitte- tate vel connivente convenerint, venerandæ nobis catholice ecclesie vindicandis: sive de procuratore, qui hoc nesciente domino fecerit, decem librarum auri multam, vel exilium, si sit ingenuus, subito: metallo vero post verbera, si servilis conditionis sit. Ita ut nec in publicum convenire locum, nec ædificare sibi quasi¹⁶ ecclesias, nec ad circumscriptionem legum quicquam meditari valeant, omni civili et militari, curiarum etiam, et defensorum, et iudicum sub viginti librarum auri interminatione prohibendi auxilio. Illis etiam omnibus in sua manentibus firmitate, quæ de militia pœnisque variis, deque diversis hæreticis promulgata: ut nec speciale quidem beneficium adversus leges valeat impetratum. — Dat. *Constantinop.* 3 kalend. Jun. FELICE et TAURO CONSS. 428.

6. *Idem*, AA. ad Leontium P. urbi.

Damnato portentesæ superstitionis auctore Nestorio nota congrui nominis ejus inuratur gregalibus, nec christianorum appellatione abutantur¹⁷: sed quemadmodum Ariani ab Ario, lege divæ memoriæ Constantini ob similitudinem impietatis: Porphyriani a Porphyrio nuncupantur: sic ubique participes nefariæ sectæ Nestorii, Nestoriani vocentur: ut ejus scelus sunt in deserendo Deum imitati, ejus vocabulum jure esse videantur sortiti. — § 1. Nec vero impios libros nefandi et sacrilegi Nestorii adversus venerabilem orthodoxorum sectam decretaque sanctissimi cœtus antistitem Ephesi habitū scriptos habere, aut legere, aut describere quisquam audeat: quos diligenti studio requiri ac publice comburi¹⁸ decernimus, ita ut nemo in religionis disputatione aliquam supradicti nominis faciat mentionem: aut quibusdam eorum habendi concilii gratia, in ædibus aut villa aut suburbano suo, aut quolibet alio loco conventiculum clam aut aperte præbeat: quos omnes cœtus celebrandi licentia privati statuimus. Scientibus universis, violatorem hujus legis publicatione bonorum esse coerendum. — Dat. 3 kal. August. *Constantinop.* THEODOSIO 15 et VALENTINIANO 4 AA. CONSS. 433.

7. *Idem*, AA. Florentio P. P.

Curiales¹⁹ omnium civitatum onerosis, quietiam militiæ, seu diversis officiis facultatum et personalium munerum obligatos, suis ordinibus cujusque sectæ sint, inhære censemus, ne videamur hominibus execrandis contumelioso ambitu immunitatis beneficium præstitisse, quos volumus hujus constitutionis auctoritate damnari. — Dat. prid. kalend. febr. THEODOSIO A. 16 et FAUSTO CONSS. 439.

8. Imp. VALENT. et MARTIANUS AA. Palladio P. P.

Quicumque in hac sacra urbe, vel Alexandria, vel in omni Ægyptiaca diocesi, diversisque aliis provinciis Eutycheis profanam perversitatem sequuntur, et ita non credunt, ut trecenti decem et octo sancti patres tradiderunt, catholicam fidem in Nicæna civitate fundantes: centum quoque et quinquaginta alii venerabiles episcopi, qui in alma urbe Constantinopolitana postea convenerunt: et sicut²⁰ Athanasius, et Theophylus, et Cyrillus sanctæ recordationis episcopi Alexandriæ civitatis cre-

debant, quos etiam Ephesina synodus (cui beatæ memoriæ Cyrillus præfuit, in qua Nestorii error expulsus est) in universis secuta est, quos et nuper venerabilis Chalcedonensis synodus est secuta, prioribus conciliis sacerdotum ex omni prorsus parte consentiens, nihilque adimens sacrosancto symbolo, neque adjiciens, sed Eutycheis dogmata funesta condemnans: sciant se esse hæreticos [Apollinaristas:] Apollinaris enim facinorosissimam sectam Eutyche et Dioscorus²¹ mente sacrilega sunt secuti. — § 1. Ideoque hi homines, qui Apollinaris vel Eutycheis perversitatem sequuntur, illis pœnis, quæ divorum retro principum constitutionibus contra Apollinaristas, vel serenitatis nostræ postmodum sanctiones contra Eutycheianistas, vel hac ipsa augustissima lege contra eosdem decretae sunt, noverint se esse plectendos. — § 2. Idcirco Apollinaristas, hoc est, Eutycheianistas (quibus etsi est in appellatione diversitas, tamen est in hæresis pravitate conjunctio, et dispar quidem nomen, sed idem sacrilegium) sive in hac alma urbe, diversisque provinciis, sive in Alexandrina civitate, sive intra Ægyptiacam diocesin sunt [et] neque ita credunt, ut prædicti venerabiles patres credebant, neque viro reverendissimo Alexandriæ urbis antistiti Procerio fidem orthodoxam tenenti communicant, episcopos, et presbyteros, aliosve clericos creare, et habere prohibent: scientibus tam his Eutycheianistis, et Apollinaristis, qui ausi fuerint cuiquam episcopi, vel presbyteri, vel clerici nomen imponere, quam his qui passi fuerint impositum sibi nomen sacerdotale retinere, pœnam exilii cum facultatum suarum amissione se subituros. — § 3. Universi præterea Apollinaristæ vel Eutycheianistæ non ecclesias, non monasteria sibi construant, parasynaxes, et conventicula tam diurna quam nocturna non contrahant: neque ad domum vel possessiones cujusquam neque ad monasterium vel quemcumque alterum locum operaturi sectæ funestissimæ congregentur. Quod si fecerint, et hoc factum fuisse domino volente constituerint: post rem in examine iudicis approbatam, domum vel possessionem ejus in qua convenerint, vel monasterium ejus civitatis orthodoxæ ecclesie, in cujus territorio est, jubemus addici²². Si vero ignorante domino, sciente vero eo qui pensiones domus exigit, vel actore [vel conductore] prædii parasynaxes, et conventicula interdicta collegerint, conductor vel procurator, sive actor, vel quicumque eos in domum vel possessionem, vel monasterium receperint, ac passi fuerint illicitas parasynaxes conventusque celebrari, si vilis et abjectæ sint conditionis, fustibus publice et in pœnam suam, et in aliorum coercerentur exemplum: si honestæ vero sint personæ decem libras auri, multæ nomine fisco nostro cogantur inferre.

§ 4. Nullum præterea Apollinaristam vel Eutycheianistam ad aliquam jubemus aspirare militiam. Et si inventi fuerint militari cingulo soluti: honestorum hominum et palatii communione priventur. Nec in aliqua nec in qua nati sunt civitate, vel vico, aut regione versentur. Si qui vero in hac alma urbe nati sunt, tam sacratissimo comitatu, quam omni per provincias metropolitana civitate pellantur. — § 5. Nulli insuper Eutycheianistæ vel Apollinaristæ publice vel privatim convocandi cœtus, vel circulos contrahendi, et de errore hæretico disputandi²³, ac perversitatem facinorosi dogmatis adserendi tribuatur facultas. Nulli etiam contra venerabilem Chalcedonensem synodum liceat aliquid, vel dictare, vel scribere, vel edere, atque emittere, aut aliorum dicta vel scripta super eadem re proferre. Nemo hujusmodi habere libros²⁴, et sacrilega scriptorum audeat monumenta servare. Quod si qui in his criminibus fuerint deprehensi perpetua deportatione damnetur. Eos vero qui discedendi studio adierint de infausta hæresi disputantes, decem librarum auri, quæ fisco nostro inferendæ sunt, jubemus subire dispendium. Ultimo²⁵ etiam supplicio coercentur, qui illicita docere tentaverint. Omnes vero hujusmodi chartæ, ac libri, qui funestum Eutycheis [scil.] et Apollinaris complexi fuerint dogma, incendio concrementur: ut facinorose perversitatis vestigia flammis combusta pereant. Æquum namque est, ut inmanissima sacrilegia par pœnæ magnitudo percellat. Scientibus moderatoribus provinciarum, eorumque apparitoribus, defensoribus etiam civitatum: quod si ea, quæ legis hujus religiosissima sanctione custodienda decernimus, aut neglexerint, aut aliqua permiserint temeritate violari, denarum librarum auri multam fisco [nostro] inferre cogantur: insuper etiam existimationis suæ periculum sustinebunt. — Dat. *Constant.* id. Aug. CONSTANTIO et RUFFO CONSS. 437.

9. Imp. MARTIANUS.

Humanum et pium hoc arbitrati hæreticos permittimus sepeliri legitimis sepulchris. — Dat. *Constantinop.* id. August. CONSTANT. et RUFFO CONSS. 437.

15. L. 1, supr. h. t. — 16. L. 3, supr. l. 8, § 3, infr. eod. — 17. L. 109. — 18. L. 8, l. 16, in fin. infr. h. t. l. 3, § 3, supr. de summa Trin. l. 10, supr. de episcop. aud. N. 42, c. 1. — 19. L. 12, infr. h. t. l. 49, infr. de decur. N. 48. — 20. *Adde* L. 1, supr. de summa Trin. —

21. N. 109. — 22. L. 15, supr. de episcop. l. 3, supr. l. 10, infr. h. t. N. 151, c. 14; N. 152. — 23. L. 4, supr. de summa Trin. — 24. L. 6, § 1, supr. h. t. — 25. *In novo vol. L. 8, infr. de maleficiis.*